

การตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559: กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก
ORGANIZATION RESPONSES TO THE IMPLEMENTATION OF PREVENTION AND
SOLUTION OF PREGNANCY PROBLEMS IN ADOLESCENTS ACT, 2016: A CASE
STUDY IN NAKHON NAYOK PROVINCE

บุญญาพร เรียมทอง^{1*}, พีระพล รัตน์²

Boonyaporn Riamthong^{1*}, Peerapon Rattana²

¹วิชาเอกการจัดการสร้างเสริมสุขภาพ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

¹Major in Health Promotion Management, Faculty of Public Health, Thammasat University.

²คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

²Faculty of Public Health, Thammasat University.

*Corresponding author, e-mail: nanboonyaporn@gmail.com

Received: 29 June 2021; Revised: 5 January 2022; Accepted: 4 February 2022

บทคัดย่อ

การศึกษาการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 : กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการตอบสนอง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตอบสนองของหน่วยงาน เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างเลือกผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ของจังหวัดนครนายก 161 หน่วยงาน เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า การตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ในจังหวัดนครนายก ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.36, S.D. = 0.79) รายด้านพบว่า การตอบสนองด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 3.76, S.D. = 0.69) ส่วนด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วม ด้านทรัพยากร และด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.39, S.D. = 0.79), ($\bar{X}$ = 3.29, S.D. = 0.82), ($\bar{X}$ = 3.22, S.D. = 0.81) และ ($\bar{X}$ = 3.12, S.D. = 0.89) ตามลำดับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตอบสนองของหน่วยงาน พบว่า ด้านแรงจูงใจและด้านนโยบายมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง (r = 0.606, p - value < 0.001 และ r = 0.649, p -value < 0.001) ด้านทัศนคติ

มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ ($r = 0.377$, $p\text{-value} < 0.001$) และด้านการรับรู้มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก ($r = 0.256$, $p\text{-value} < 0.001$)

คำสำคัญ: การตอบสนอง; หน่วยงาน; พระราชบัญญัติ

Abstract

The study of organization responses to the implementation of prevention and solution of pregnancy problems in adolescents Act, 2016 : a case study in Nakhon Nayok province. Aims to study the response levels, factors that related to the response for the organization. Is a Cross - sectional study. Population consists of organization response to the Prevention and Solution of pregnancy problems in adolescents Act, 2016. Selected 161 departments. Using tools as a questionnaire. Data analysis using descriptive statistics such as frequency, percentage, mean and standard deviation. Find relationship using the Pearson product moment coefficient analysis. The study indicated that. It was found that a moderate level, with an average ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.79). Each side found that the management response was at a high level. The average ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.69). As for personnel, participation, resources and budget is at a moderate level, with an average ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.79), ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.82), ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.81) and ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.89) respectively. The supporting factors for the response of the organization found that. Motivation and the policy has a moderate relationship ($r = 0.606$, $p\text{-value} < 0.001$ and $r = 0.649$, $p\text{-value} < 0.001$, respectively. Attitude has a low level of relationship ($r = 0.377$, $p\text{-value} < 0.001$). Perception there is a relationship very low level ($r = 0.256$, $p\text{-value} < 0.001$).

Keywords: Responses; Organization; Act

บทนำ

ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ องค์การสหประชาชาติ ได้กำหนดให้การลดอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15 – 19 ปี เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals, SDGs) เพื่อสร้างหลักประกันให้คนมีชีวิตที่มีคุณภาพและส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของคนทุกเพศทุกวัย [1] องค์การอนามัยโลก (WHO) รายงานว่า ร้อยละ 90 ของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นทั่วโลกเกิดขึ้นในประเทศที่มีรายได้ปานกลางและรายได้ต่ำ โดยพบในทวีปแอฟริกาสูงที่สุดในโลก [2] ข้อมูลจาก UNFPA รายงานปี พ.ศ. 2555 อัตราการคลอดของมารดาอายุ 15-19 ปีทั่วโลกเฉลี่ย 50 ต่อประชากรหญิง 1,000 คน ประเทศไทยเฉลี่ย 54 ต่อประชากรหญิง 1,000 คน อัตราการคลอดของมารดาอายุ 15-19 ปี พ.ศ. 2543 เท่ากับ 31.1 ต่อประชากรหญิง 1,000 คน และเพิ่มสูงถึง 53.8 ต่อประชากรหญิง 1,000 คน ในปี พ.ศ. 2555 ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นถึงกว่าร้อยละ 70 [3] จากการศึกษาสถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชนปี 2559 โดยสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ ณ วันที่ 15 กรกฎาคม 2560 พบว่า 4 จังหวัดที่มีอัตราการคลอดของหญิงอายุ 15 - 19 ปี ต่อวัยรุ่นหญิง 15-19 ปี 1,000 คน สูงที่สุด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ระยอง+นครนายก 65.3, 63.8, 61.7, 60.9 ตามลำดับ [4] จากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข นำผล

การวิเคราะห์ข้อมูลการคลอดบุตรในวัยรุ่นในระดับจังหวัดในปี 2554 พบว่าอัตราการคลอดบุตรของผู้หญิงอายุ 10-14 ปี สูงที่สุดในจังหวัดนครนายก และอายุ 15-17 ปี ก็พบจังหวัดนครนายกติดอันดับใน 5 จังหวัด โดยมีการตั้งข้อสังเกตถึงอัตราการคลอดบุตรของจังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีอัตราการคลอดบุตรวัยรุ่นสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศว่า อาจเป็นเพราะจังหวัดนครนายกเป็นที่ตั้งของโรงเรียนแพทย์ซึ่งทำให้มีผู้มาคลอดจากจังหวัดใกล้เคียง คือ ปทุมธานี และฉะเชิงเทรา ในขณะที่ประชากรหญิงในกลุ่มอายุเดียวกัน ของจังหวัดนครนายกมีจำนวนค่อนข้างน้อย จึงทำให้อัตราการคลอดบุตรในพื้นที่นี้สูงกว่าที่อื่น [5]

ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นส่งผลทุก ๆ ด้าน ทั้งตัววัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ครอบครัว เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศอีกด้วย การตั้งครรภ์วัยรุ่นเป็นเกณฑ์หนึ่งที่ใช้ในการตั้งครรภ์กลุ่มเสี่ยง เพราะการเจริญของระบบสืบพันธุ์ทั้งด้านกายวิภาคและสรีรวิทยายังไม่เต็มที่ มีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนได้มาก การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นส่งผลทางด้านร่างกาย เนื่องจากวัยรุ่นกำลังอยู่ในระยะที่มีการพัฒนาการตามวัยทั้งด้าน สรีรวิทยา และกายวิภาค การตั้งครรภ์ทำให้พัฒนาการทางด้าน ร่างกายที่มีการเจริญเติบโตของสตรีวัยรุ่นชะงักไป การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอาจเกิดภาวะแทรกซ้อน ได้แก่ ภาวะโลหิตจาง ภาวะทุพโภชนาการ ความดันโลหิตสูงร่วมกับการตั้งครรภ์ ภาวะแท้งบุตร ทารกตายในครรภ์ การติดเชื้อ การคลอดก่อนกำหนด เป็นต้น นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อทารก โดยทารกแรกเกิดมักมีน้ำหนักน้อย อัตราตายของทารกปริกำเนิด และส่งผลกระทบต่อการคลอด โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี พบว่ามีการผิสดส่วนระหว่างศีรษะทารกกับอุ้งเชิงกรานมากที่สุด ซึ่งการผิสดส่วนระหว่างศีรษะกับอุ้งเชิงกรานดังกล่าวเกิดเนื่องจากการเจริญเติบโตของกระดูกเชิงกรานยังไม่สมบูรณ์ [6] เมื่อวัยรุ่นตั้งครรภ์ก่อนวัยอันสมควร นอกจากจะมีผลกระทบต่อวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ครอบครัว เศรษฐกิจและสังคมแล้ว ยังนำไปสู่การทำแท้งและเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้งตามข้อมูลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2552 พบว่ามีคนตายจากการทำแท้งปีละ 25-30 คน และบาดเจ็บเพราะภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้งประมาณ 30,000 คน ซึ่งหนึ่งในสามของคนที่มาทำแท้งเป็นนักเรียนนักศึกษา ร้อยละ 27 อายุต่ำกว่า 20 ปี และร้อยละ 46 อายุต่ำกว่า 25 ปี [4]

ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนั้นไม่เพียงแต่เป็นปัญหาที่กล่าวมาแต่ยังเป็นปัญหาด้านประชากรที่ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอีกด้วยจากสถานการณ์ปัจจุบัน รัฐบาลได้เห็นความสำคัญที่จะแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืนจึงได้เกิดมีพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ในวันที่ 31 มีนาคม 2559 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 มาบังคับใช้ทั่วประเทศ โดยมีมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน และภาคประชาชน ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ [7] ปัญหาการตั้งครรภ์วัยรุ่นในประเทศมีความซับซ้อนและไม่อาจแก้ไขได้ด้วยอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง และในจังหวัดนครนายกก็ได้มีการรับนโยบายมาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ดังนั้นการศึกษาการตอบสนองของหน่วยงานต่าง ๆ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานของรัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลนำมาบูรณาการในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในจังหวัดนครนายกตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ให้เป็นรูปธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการตอบสนองของหน่วยงานในจังหวัดนครนายกต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตอบสนองของหน่วยงานในจังหวัดนครนายกต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ทำการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Study)

ประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของจังหวัดนครนายกในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของจังหวัดนครนายกในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ผู้แทนได้แก่ ผู้บริหารสูงสุด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสูงสุดหรือบุคลากรที่ได้รับมอบหมายงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของหน่วยงาน หน่วยงานละ 1 คน ทั้งหมด 161 หน่วยงาน โดยเลือกแบบเจาะจง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (แห่ง)
กระทรวงสาธารณสุข - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก	1
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	4
- โรงพยาบาล	5
- รพ.สต.	56
กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก	1
- โรงเรียนมัธยมศึกษา	11
- โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ถึง ม.3)	29
- โรงเรียนอาชีวศึกษา	3
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	1
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครนายก	1
- กลุ่มงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	1
- บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครนายก	1

กระทรวงมหาดไทย - สำนักงานจังหวัดนครนายก	1
- สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครนายก	1
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก	1
- องค์การบริหารส่วนตำบล	28
- เทศบาล	3
กระทรวงแรงงาน - สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดนครนายก	1
สำนักงานบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครนายก	1
- สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง	1
- สถานีตำรวจภูธรอำเภองครักษ์	1
- สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านนา	1
- สถานีตำรวจภูธรอำเภopakพลี	1
ภาคเอกชน และหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ	
- วัฒนธรรมจังหวัดนครนายก	1
- ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครนายก	1
- สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดนครนายก	1
- ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดนครนายก	1
- ผู้แทนสถานประกอบการ	1
- ผู้แทนสื่อมวลชน	1
- ประธานหอการค้าจังหวัดนครนายก (ผู้แทนองค์กรเอกชน)	1
รวม	161

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยประเด็นคำถามสร้างขึ้นจากการประมวลแนวคิดและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของ Cronbach ของแต่ละตัวแปรมากกว่า 0.7 ซึ่งเป็นค่าที่สามารถยอมรับได้ ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย ตัวแปร 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการรับรู้ ด้านทัศนคติ ด้านแรงจูงใจ และด้านนโยบาย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการตอบสนองของหน่วยงาน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร ด้านการมีส่วนร่วม โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับการตอบสนอง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

จริยธรรม

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะสาธารณสุขศาสตร์ ชุดที่ 3 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามหนังสือรับรองโครงการวิจัยเลขที่ 135/2561 อนุมัติ ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2561

วิธีการรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วทำการตรวจสอบความถูกต้อง และคัดเลือกฉบับสมบูรณ์ไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัย สัมพันธ์ และระดับการตอบสนองของหน่วยงาน ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสัมพันธ์กับการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 จำนวน 161 หน่วยงาน โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.7 ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 72.1 และต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 0.6 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา ระดับปริญญาโท ร้อยละ 68.9 และ 26.2 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมากกว่า 5 ปี ร้อยละ 50.3 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานเป็นผู้ที่รับผิดชอบงานป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสูงสุด มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน และน้อยที่สุดเป็นตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด ร้อยละ 42.9, 41.0 และ 16.1 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาครัฐ รองลงมา ภาคนอกภาครัฐ ร้อยละ 93.1, 5.0 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n = 161)	ร้อยละ
1. เพศ ชาย	60	37.3
หญิง	101	62.7
2. อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 20 ปี	1	0.6
21 – 40 ปี	44	27.3
มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป	116	72.1
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	4.3
ปริญญาตรี	111	68.9
ปริญญาโท	42	26.2
สูงกว่าปริญญาโท	1	0.6
4. ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น		
น้อยกว่า 1 ปี	41	25.5
ตั้งแต่ 1 - 5 ปี	39	24.2
มากกว่า 5 ปี	81	50.3
5. ตำแหน่งงาน		
ผู้บริหารสูงสุด	26	16.1

ผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสูงสุด	66	41.0
ผู้ที่รับผิดชอบงานป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	69	42.9
6. หน่วยงาน		
ภาครัฐ	150	93.1
ภาคเอกชน	8	5.0
หน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ	3	1.9

2. ผลการศึกษาระดับการตอบสนองของหน่วยงานในจังหวัดนครนายกต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

จากตารางที่ 3 พบว่าระดับการตอบสนองของหน่วยงานในจังหวัดนครนายกต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.79) รายด้านพบว่าการตอบสนองด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.69) ส่วนด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วม ด้านทรัพยากร และด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.79), ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.82), ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.81) และ ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ภาพรวมและรายด้าน

การตอบสนองรายด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการตอบสนอง
ด้านการบริหารจัดการ	3.76	0.69	สูง
ด้านงบประมาณ	3.12	0.89	ปานกลาง
ด้านบุคลากร	3.39	0.76	ปานกลาง
ด้านทรัพยากร	3.22	0.81	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วม	3.29	0.81	ปานกลาง
ภาพรวม	3.36	0.79	ปานกลาง

3. ผลการศึกษปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตอบสนองของหน่วยงานในจังหวัดนครนายกต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

จากตารางที่ 4 พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตอบสนองของหน่วยงานในจังหวัดนครนายกต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ดังนี้

3.1 การรับรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.256$, p - value < 0.001) ในระดับต่ำมาก

3.2 ทศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.377$, p - value < 0.001) ในระดับต่ำ

3.3 แรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.606$, $p - value < 0.001$) ในระดับปานกลาง

3.4 นโยบายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.649$, $p - value < 0.001$) ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนกับการตอบสนองของหน่วยงานต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

ปัจจัยสนับสนุน	การตอบสนองของหน่วยงาน	
	r	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการรับรู้	0.256**	ระดับต่ำมาก
ด้านทัศนคติ	0.377**	ระดับต่ำ
ด้านแรงจูงใจ	0.606**	ระดับปานกลาง
ด้านนโยบาย	0.649**	ระดับปานกลาง

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559: กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก จากผลการศึกษา มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ระดับการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

1.1 ระดับการตอบสนองของหน่วยงานในภาพรวม ผลการศึกษาพบว่า การตอบสนองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, $S.D. = 0.79$) ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากร และด้านการมีส่วนร่วม จากผลการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า การตอบสนองของหน่วยงานอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก คืออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะการดำเนินงานของหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องยังไม่บูรณาการในการดำเนินงานร่วมกันเท่าที่ควร และมีการดำเนินงานยังไม่ต่อเนื่อง ตลอดจนการสนับสนุนความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร และด้านการมีส่วนร่วม จึงส่งผลให้การตอบสนองของหน่วยงานในการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 อยู่ในระดับปานกลาง จากแนวคิดกระบวนการตอบสนอง มีนักวิชาการได้ศึกษาไว้ดังนี้ Belch, George E. and Belch, A. ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการตอบสนอง (Response Process) เป็นขั้นตอนของผู้รับข่าวสารเปลี่ยนแปลงไปสู่พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง [9] และสิทธิธีรธีรธรรมกล่าวไว้ว่าการตอบสนอง (Response) หรือการป้อนกลับ (Feedback) ว่าเป็นปฏิกิริยาของผู้รับสารหลังจากได้รับสารที่ผู้ส่งสารส่งไปซึ่งการป้อนกลับนี้ถือเป็นการสื่อสารกลับไปยังผู้ส่งสารเพื่อให้การสื่อสารดำเนินไปอย่างครบวงจรและช่วยให้ผู้ส่งสารสามารถทราบได้ว่าผู้รับสารถอดรหัสสารนั้น ๆ อย่างไร [9] จากผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพนธ์ อัครวนวาทินกุล พบว่าการตอบสนองโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาทรักษาทุกโรค) ของบุคลากรโรงพยาบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาล

พระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี มีการตอบสนองอยู่ในระดับปานกลาง [10] สอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงเดือน ไรจนพรเศรษฐ์ พบว่าการตอบสนองของลูกจ้างตามพระราชบัญญัติประกันสังคม: กรณีศึกษาลูกจ้างของบริษัท เอส.พี.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด อยู่ในระดับปานกลาง [11] เช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กนกวรรณ จิตต์สุภาพ เรื่องการตอบสนองนโยบายการพัฒนาข้าราชการครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสาบบุรีจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ครูโรงเรียนอิสลามส่วนใหญ่มีระดับการตอบสนองต่อนโยบายการพัฒนาข้าราชการครูในระดับน้อย [12] ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบทของเรื่องที่ศึกษาของหน่วยงาน และพื้นที่ศึกษา ผู้แทนหรือคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีระดับการตอบสนองต่างกัน

1.2 ระดับการตอบสนองด้านการบริหารจัดการของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังการภิบาลในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า มีการตอบสนองอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.69) จากผลการศึกษาอธิบายได้ว่าเนื่องมาจากการที่ผู้นำหรือผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดเป็นผู้นำในการประชุมคณะอนุกรมสร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นสนับสนุนช่วยเหลือมีการจัดโครงสร้างองค์กร มีการมอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ มีการจัดทำวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน มีการบริหารงานที่เน้นการปฏิบัติงานแบบบูรณาการของหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และมีการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานที่คำนึงถึงความต้องการและผลประโยชน์ของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังการภิบาลในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการต้องมีการวางแผนการจัดองค์กร การสั่งการหรือการอำนวยการ และการควบคุมด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลครบถ้วน การจัดการจะเน้นการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบาย (แผนที่วางไว้) [13] ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นจังหวัดจะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก [14] จึงส่งผลให้การตอบสนองด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับสูง

1.3 ระดับการตอบสนองด้านงบประมาณของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังการภิบาลในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า การตอบสนองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.89) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องมาจากที่หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องยังขาดงบประมาณสนับสนุนโดยตรงส่วนใหญ่ซึ่งงบประมาณจากต้นสังกัดแต่ก็พบว่าไม่เพียงพอ จะมีหน่วยงานบางหน่วยงานที่ได้รับแต่ไม่เพียงพอ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางคอยประสานงานจัดประชุม คณะอนุกรรมการให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านงบประมาณว่ามีความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการวางแผนงบประมาณผู้ลงมือปฏิบัติงานที่แท้จริงย่อมทราบถึงปัญหาและความต้องการปัจจัยที่จะใช้ในการดำเนินงานเมื่อได้รับงบประมาณสนับสนุนแล้วหน่วยงานจะดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ต่อไป [15] ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรสาธารณสุขต่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล ปี 2557 อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรีส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง [16]

1.4 ระดับการตอบสนองด้านบุคลากรของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังการภิบาลในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.79) จากผลการศึกษาอธิบายได้ว่า ทั้งนี้เนื่องมาจากที่หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีการจัดบุคลากรมารับผิดชอบงานด้านนี้เพิ่มทำให้รับผิดชอบงานหลายด้านและมีการระดมบุคลากรมีจำนวนจำกัด มีบุคลากรเข้าออกบ่อยทำให้งานไม่ต่อเนื่อง และยังขาดทักษะความรู้ความเข้าใจเท่าที่ควรถึงการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 จึงส่งผลให้ระดับการตอบสนองอยู่ในระดับปานกลาง จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกล่าวไว้ว่าควรมีการวางแผนด้านกำลังคนเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายในหน่วยงานเป็นไปตามที่กำหนด ควรจำเป็นต้องสำรวจตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อวางแผนทั้งในด้านจำนวนและประเภทของเจ้าหน้าที่ โดยพิจารณาจากโครงสร้างของหน่วยงานในปัจจุบัน มีการสรรหาและเลือกสรรจากผู้ที่เหมาะสมภายในหน่วยงาน การเลือกย่อมขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารเพื่อให้ได้ผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณสมบัติตรงกับงานที่สุดและมีการฝึกอบรมพัฒนาให้บุคลากร เพื่อช่วยก่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการฝึกอบรมกับหน่วยงานภายนอกเพื่อเพิ่มความรู้ทักษะและความชำนาญเฉพาะเป็นต้น [15]

1.5 ระดับการตอบสนองด้านทรัพยากรของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.81) ซึ่งอธิบายได้ว่าอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก ทั้งนี้เนื่องมาจากมีการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อประสานงานได้ในเครือข่ายทำงานร่วมกัน แต่ขาดวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการดำเนินงานป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น สื่อต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึง ตลอดจนคู่มือ เอกสารชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่อง พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ควรมีการสนับสนุนด้านทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของแผนงานและโครงการและมีระบบการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด [17] ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรสาธารณสุขต่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล ปี 2557 อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี พบว่าส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรอยู่ในระดับปานกลางการศึกษาของ รัตนาภรณ์ บัวดิษฐ์ [17]

1.6 ระดับการตอบสนองด้านการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.82) ซึ่งอธิบายได้ว่าอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานมีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ นโยบาย พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ผ่านทางวารสาร รายงาน หนังสือเวียน เว็บไซต์ ไลน์ โปสเตอร์บอร์ด เพื่อเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานพบว่ายังไม่ทั่วถึงและควรมีเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การประสานงานกับเครือข่ายยังไม่ชัดเจนจึงส่งผลให้ระดับการตอบสนองอยู่ในระดับปานกลาง จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสรุปหลักการความร่วมมือในการตอบสนองการดำเนินงานนั้นไว้ว่า ควรมีการเลือกสรรผู้เป็นหุ้นส่วน คือเลือกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย มีการทบทวน พันธกิจ นโยบาย และมีการจัดทำแผนการความร่วมมือกัน โดยกำหนดเป้าหมายให้มีความชัดเจน และเห็นชอบร่วมกันในการก้าวไปสู่วัตถุประสงค์ โดยมีลักษณะการปฏิบัติงานร่วมกันทุกระดับที่เกี่ยวข้อง ควรมีการประสานงานภายในของแต่ละบุคคลในกลุ่ม ประสานงานระหว่างกลุ่มในหน่วยงาน การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายนอกเป็นต้น [7] ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองชะอำโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางการศึกษาของ รัฐ กันภัย [18] แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการกองทุนอยู่ในระดับสูงทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบทของหน่วยงานและพื้นที่ศึกษาที่แตกต่างกันของ ฉินันท์ งามน้อย [19]

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตอบสนองของหน่วยงานในจังหวัดนครนายกต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจและด้านนโยบายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในระดับปานกลางจึงอธิบายได้ว่า ผู้แทนหน่วยงานให้ความเห็นว่าแรงจูงใจเกิดจากการที่ได้รับ ความไว้วางใจให้หน่วยงานได้มีส่วนร่วมด้วยเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ฯ และมาจากการปฏิบัติตามนโยบายกฎหมายมีสภาพบังคับใช้ให้มีการดำเนินงาน เป็นปัญหาที่ควรช่วยเหลือเพื่อลด ปัญหาต่าง ๆ ตามมา เพื่อช่วยให้วัยรุ่นและครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นการกระตุ้นให้บุคลากรเกิด แรงจูงใจในการปฏิบัติงานหรือตอบสนองต่อการดำเนินงานนั้นควรได้รับการสนับสนุนหลายองค์ประกอบ ดังเช่นทฤษฎีที่มีผู้กล่าวไว้ดังนี้ การดำเนินงานในทุกหน่วยงานจะสำเร็จได้ก็ต้องอาศัยบุคลากรที่มีใจทุ่มเท หรืออุทิศตนในการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ หลักในการกระตุ้นหรือจูงใจบุคลากรเพื่อสร้างแรงจูงใจ ในการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ต้องมีองค์ประกอบของแรงจูงใจ ดังนี้ เป็นงานที่ท้าทายความสามารถ การมีส่วนร่วมในการวางแผน ผู้ปฏิบัติงานจะถูกสร้างให้มีแรงจูงใจสูงถ้าหากเขา มีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดภาวะแวดล้อมในการปฏิบัติงานการให้การยกย่อง การได้รับการยอมรับ ถือว่าเป็นสิ่งจูงใจในการทำงานของบุคคลเงินและรางวัลที่เกี่ยวกับงาน เงินเป็นสิ่งที่มียุทธพลสูงมากการทำใหู้สึก ว่างานมีความสำคัญหรือมีความหมายต่อหน่วยงาน ต่อสังคม จะเป็นแรงจูงใจให้คนทำงานมากยิ่งขึ้น [20] ปัจจัย สนับสนุนด้านนโยบายมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงาน ตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 จึงอธิบายได้ว่า ผู้แทนส่วนใหญ่เห็นด้วย ว่านโยบายเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางในการวางแผนการดำเนินงาน กำกับ ควบคุม ประเมินผลการ ดำเนินงาน และช่วยให้เกิดเครือข่ายของการมีส่วนร่วมและร่วมมือกันในการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ฯ เพื่อให้เป็น รูปธรรม ทำให้พบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ทฤษฎีที่มีผู้กล่าวไว้ว่านโยบายทำให้เกิดการทำงาน ร่วมกันของเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนโยบายมีการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานที่คำนึงถึงความ ต้องการและผลประโยชน์ของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงาน และลักษณะของนโยบายที่ดี ควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ กำหนดขึ้นจากข้อมูลที่เป็นจริง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานและสามารถ ช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายได้ นโยบายที่ดีต้องได้รับการกำหนดขึ้นก่อนที่จะมีการดำเนินงาน โดยกำหนดกลวิธีในการปฏิบัติไว้กว้าง ๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถพิจารณาตีความแล้วนำไปปฏิบัติตาม ความสามารถสอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้นและเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ ต้องมุ่งสนองประโยชน์ให้กับ บุคคลโดยส่วนรวมและจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นก่อนหลังในการนำไปปฏิบัติ เพื่อให้สมาชิกทุกคน และทุกระดับชั้นภายในหน่วยงานสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของวัตถุประสงค์และมีความ ยืดหยุ่นสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อเหตุการณ์ได้เสมอ และต้องเป็นจุดรวมหรือศูนย์ ประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง [4] ส่วนปัจจัยด้านทัศนคติและด้านการรับรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการ ตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในระดับต่ำและต่ำมากตามลำดับ จึงอธิบายได้ว่าเนื่องจากผู้แทนหน่วยงานมี ระดับการตอบสนองด้านการรับรู้และด้านทัศนคติอยู่ในระดับสูงกับการตอบสนองต่อการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 จึงทำให้มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและต่ำมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ สถิตี พูลเพิ่ม [20] พบว่าการรับรู้บทบาทของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับการมี ส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าระดับเจตคติอยู่ในระดับมาก หากความสัมพันธ์ปัจจัยสนับสนุนด้านเจต คติมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริม

สุขภาพส่วนตำบลจังหวัดหนองคาย และสอดคล้องกับการศึกษาของ รวิษฐา สังขสวัสดิ์ [22] ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนมีทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกและการตอบสนองในระดับมากในเรื่องทัศนคติและกระบวนการตอบสนองของเยาวชนต่อรูปแบบการจูงใจในโฆษณาณรงค์เพื่อควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงทำให้มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและต่ำมากตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยการศึกษาการตอบสนองของหน่วยงานต่อการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2559: กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก ทำให้ทราบถึงระดับการตอบสนอง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตอบสนองของหน่วยงานดังนี้

1.1 ควรให้การสนับสนุนปัจจัยด้านแรงจูงใจในการดำเนินงานของหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งการให้ความสำคัญด้านความร่วมมือการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งการสนับสนุนทั้งทางด้านการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนงบประมาณ สนับสนุนทรัพยากรเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่จำเป็นต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ และการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่บูรณาการทุก ๆ ด้าน อย่างต่อเนื่องชัดเจนและเป็นระบบในการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2559

1.2 ควรมีการติดตามถึงการตอบสนองของการดำเนินงานตามนโยบายการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2559 ว่านโยบายนั้นทุกหน่วยงานมีการรับรู้เข้าใจตามบทบาทภาระหน้าที่ และดำเนินงานที่บูรณาการร่วมกัน เป็นแนวทางหรือทิศทางเดียวกัน วัตถุประสงค์ ตลอดจนการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเดียวกันของทุกหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2559

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในหน่วยงานย่อยที่มีกลุ่มเป้าหมายคือวัยรุ่น เช่น โรงเรียนหรือสถานศึกษา สมาคมเด็กทุกระดับ ที่มีการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2559

2.2 ควรมีการศึกษาการตอบสนองของวัยรุ่นต่อการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2559 ตาม พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2559

กิตติกรรมประกาศ

เป็นผลงานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนทุนการวิจัยประเภททุนสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามสัญญาเลขที่ TUGG 126/2562

เอกสารอ้างอิง

- [1] United Nations. (2008). *Official list of MDG indicators*. Retrieved from <http://mdgs.un.org/unsd/mdg/resources/attach/indicators/.pdf>
- [2] World Health Organization. (2012). *Adolescent pregnant: Issues in adolescent health and development*. Geneva: The Organization.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. (2560). *ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2560-2569 ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2559*. นนทบุรี: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

- [4] สำนักงานมายการเจริญพันธุ์. (2557). *การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น : นโยบาย แนวทางการดำเนินงานและติดตามประเมินผล*. นนทบุรี: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- [5] กระทรวงสาธารณสุข. (2556). *แผนปฏิบัติการรองรับเป้าหมายตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557*. สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- [6] สำนักงานมายการเจริญพันธุ์. (2558). *คู่มือแนวทางปฏิบัติการดูแลแม่วัยรุ่น*. นนทบุรี: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- [7] สำนักงานมายการเจริญพันธุ์. (2560). *ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. 2560-2569 ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559*. นนทบุรี: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- [8] Belch, G. E., and Belch, M. A. (1990). *Introduction to advertising and promotional management*. Homewood IL: Irwin.
- [9] สิทธิธีรสรณ์. (2551). *การสื่อสารทางการตลาด*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [10] ประยอม อัครนวลทินกุล. (2545). *การศึกษาการตอบสนองโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท รักษาทุกโรค) ของบุคลากรโรงพยาบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [11] ดวงเดือน โรจนพรเศรษฐ์. (2544). *การตอบสนองของลูกจ้างตามพระราชบัญญัติประกันสังคม: กรณีศึกษา ลูกจ้างของบริษัท เอส.พี.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [12] กนกวรรณ จิตต์สุภาพ. (2542). *การตอบสนองนโยบายการพัฒนาข้าราชการครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสายบุรีจังหวัดปัตตานี*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [13] สุรัสวดี ราชกุลชัย. (2543). *การวางแผนและควบคุมทางการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จามจุรี.
- [14] นงลักษณ์ พวงมาลัย. (2559). *การพัฒนาแบบการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นจังหวัดฉะเชิงเทรา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- [15] ปิยธิดา ตรีเดช. (2547). *การสาธารณสุข: ระบบการบริหารจัดการและเครื่องมือการบริหารจัดการ*. กรุงเทพฯ: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- [16] รัตนภรณ์ บัวดิษฐ์. (2558). *ความคิดเห็นของบุคลากรสาธารณสุขต่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล ปี 2557 อำเภโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [17] ศิริวรรณ เสรีรัตน์, และสมชาย หิรัญกิตติ. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมสาร.
- [18] รัฐ กันภัย. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- [19] ณิชนันท์ งามน้อย. (2557). *ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี*. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [20] เทพนม เมืองมั่น, และสวีส สุวรรณ. (2540). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- [21] สกิต พูลเพิ่ม. (2558). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลในการจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองคาย*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [22] วริษฐา สังขะวเมธา. (2558). *ทัศนคติและกระบวนการตอบสนองของเยาวชนต่อรูปแบบการจูงใจในโฆษณาณรงค์เพื่อควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.